

PRZEGLĄD TECHNICZNY

PISMO MIESIĘCZNE

POŚWIĘCONE SPRAWOM TECHNIKI I PRZEMYSŁU.

REDAKCJA

Adam Braun, inżynier, — Edward Cichocki, budowniczy, — Wiktor Czarliński, inżynier, — Zdzisław Dąbrowski, inżynier, — Władysław Hirszel, budowniczy, — Zygmunt Kiślański, budowniczy, — Stefan Kossuth, inż. technolog, — Władysław Kronenberg, inżynier, — Aleksander Sadkowski, inżynier, — Józef Słowikowski, inżynier, — Konstanty Wojciechowski, budowniczy, — Ludwik Wojno, inż. mechanik.

REDAKTOR

Feliks Kucharzewski,

Inżynier.

TOM XVII.

DZIEWIĄTY ROK WYDAWNICTWA.

WARSZAWA.

W DRUKARNI JÓZEFA SIKORSKIEGO, WARECKA Nr 6.

1883.

PRZEGŁAD
TECHNICZNY

3319
III CZASOP.

Дозволено Цензурою

Варшава, 27 Мая 1883 года.

9(1883)

Biblioteka Jagiellońska

1001359608

TOM XVII

DAIHWIAŁY ROK WYDAWICTWA

WARSZAWA

W PIENIĄDZACH I ZAGRODNIENIACH WYDAWCA

1883

SPIS ARTYKUŁÓW

ZAWARTYCH W TOMIE SIEDEMNASTEM PRZEGLĄDU TECHNICZNEGO.

Zeszyt I. — Styczeń.

— STARYNKIEWICZ i CICHOCKI. Wniosek w kwestyi budowy pasażu na gruncie dawnej poczty, między Krakowskiem-Przedmieściem a Nowo-Senatorską w Warszawie.	
— R. GOSTKOWSKI. O przewietrzaniu i ogrzewaniu powozów na drogach żelaznych	
— M. PASZKOWSKI. O umocowaniu obręczy na kołach taboru dróg żelaznych, oraz wyniki prób w tym przedmiocie, wykonanych na d. ż. Nadwiślańskiej.	
— H. POLĄCZEK. O oszczędnem zużywaniu paliwa w zakładach przemysłowych, w szczególności zaś w cukrowniach (dokończenie)	11
— Krytyka i bibliografia. Kalendarz dla cukrowników <i>J. Piaseckiego i S. Broniewskiego</i> , przez <i>H. W.</i>	16
Regulamin służby zewnętrznej na d. ż. angielskich	16
Podręcznik przy poszukiwaniach (trasowaniu) dróg żelaznych	17
Organizacja warsztatów mechanicznych.	17
Skorowidz artykułów.	17
Wąskotorowa kolej Felda	17
Tramwaje w Alzacji i Lotaryngii, Francji i górnych Włoszech	17
Mapa kolejowa wschodniej Europy	17
Mapa dróg żelaznych niemieckich	17
Nowe książki: Francuskie za październik, Niemieckie za listopad	18
— Przegląd wynal., uleps. i celn. robót. Cukrownictwo. Oczyszczanie soków buraczanych kwasem siarkawym, w połączeniu z filtracją przez żwir	18
Chlorek strontu, jako środek oddzielający i czyszczący soki cukrowe.	19
Drogi żelazne. Przyrząd do wyginania szyn.	19
Różności. Nowy sposób otrzymania glinki zdolnej do wyrobu metalicznego glinu	19
— Kronika bieżąca. Ruch budowlany w Królestwie, przez <i>Z. Kiślańskiego</i>	19
Kilka słów z powodu odpowiedzi p. <i>Feliksa Bahra</i> , przez <i>A. B.</i>	22
Korespondencya.	24
— Cztery tablice rysunków (I, II i III) Szkice proponowanego pasażu na gruncie dawnej poczty w Warszawie. — IV Umocowanie obręczy sposobem angielskim i Przyrząd samodzielaający do gaszenia pożaru <i>H. S. Maxim'a</i> .	

Zeszyt II. — Luty.

— L. MISIĄGIEWICZ. Cukrownictwo jako przemysł rolniczy w zachodnich guberniach Cesarstwa.	25
— J. HEURICH. O budowie szkół	28
— R. GOSTKOWSKI. O przewietrzaniu i ogrzewaniu powozów na drogach żelaznych (dokończenie)	33
— Krytyka i Bibliografia. Budownictwo wiejskie <i>B. Harres'a</i> , przez <i>J. H.</i>	37
O warsztatach parowozowych, inż. <i>Demczyńskiego</i> , przez <i>M. P.</i>	38
Nowe książki. Francuskie za listopad, Niemieckie za grudzień	40
— Przegląd wyn., uleps. i celn. robót. Drogi żelazne. Przyrząd do mierzenia strzałki wygięcia mostów żelaznych, pod-	

		Str.
	czas prób, przez <i>W. Kozłowskiego</i>	40
	Gorzelnictwo. O własnościach dyastazy i o cukrowaniu w gorzelnictwie, przez <i>F. T.</i>	41
	— Kronika bieżąca. W kwestyi cechów odnośnie do rzemiosł budowlanych, przez <i>Z. Kiślańskiego</i>	43
	Zużytkowanie źródła pod Cytadelą w Warszawie, przez <i>A. Barcikowskiego</i>	45
1	Czynności Komitetu kanalizacyjnego, (posiedzenie trzynaste)	46
3	Szkola budowlana w Petersburgu	48
	Konkurs na budowę ratusza w Wiesbaden.	48
	Projekt teatru „Asphaleja“ w Wiedniu	48
8	Katedry w politechnikach dla elektro-techniki	48
	Sprostowanie.	48
	— Trzy tablice rysunków (V i VI, Budowa szkół.—VII Przyrząd inż. <i>W. Kozłowskiego</i> , do mierzenia strzałki wygięcia mostów żelaznych podczas prób).	

Zeszyt III. — Marzec.

	— H. WIZBEK. Przerób cukru żółtego na biały	49
	— W. RUDNICKI. W kwestyi racjonalnej ochrony dróg żelaznych od zasp śnieżnych i piaskowych	55
	— J. ŚNIECHOWSKI. O wartości opałowej torfu i o jego wyrobie	58
	— Przegląd kongresów, wystaw, konkursów i t. p. Pierwszy wiec przemysłowców górniczych w Królestwie Polskiem, przez <i>W. K.</i>	61
	— Krytyka i Bibliografia. Teorya ruchu kolejowego, zastosowana do praktyki, <i>Romana barona Gostkowskiego</i> , przez <i>J. Heilperna</i>	64
	Nowe książki. Francuskie za grudzień	67
	— Przegląd wynalazków, ulepszeń i celn. robót. Cukrownictwo. W obronie węgla kostnego przez <i>Z. Kozietulskiego</i> , z przypiskiem <i>Z. Dąbrowskiego</i>	68
	Budownictwo. Niektóre wiązania dachowe, przez <i>J. Hinza</i> , ...	70
	— Kronika bieżąca. Oświetlenie elektryczne w Rosji, przez <i>Aleksandra Pawłowskiego</i>	71
	Rozporządzenia Ministerjum komunikacyj	72
	— Dwie tablice rysunków (VIII. Maszynowa przeróbka torfu, — IX. Niektóre wiązania dachowe).	

Zeszyt IV. — Kwiecień.

	— Działalność inż. W. H. Lindley'a w Warszawie	73
	— J. ŚNIECHOWSKI. O wartości opałowej torfu i o jego wyrobie (ciąg dalszy)	76
	— H. WIZBEK. Przerób cukru żółtego na biały (dokończenie)	79
	— W. RUDNICKI. W kwestyi racjonalnej ochrony dróg żelaznych od zasp śnieżnych i piaskowych (dokończenie)	83
	— Krytyka i bibliografia Górnictwo i hutnictwo. Krótki wykład historycznego rozwoju górnictwa i hutnictwa <i>D-ra Adolfa Gurlta</i> , przekład <i>Wincentego Kosińskiego</i> , przez <i>W. Choroszewskiego</i> inż. górn.	86
	— Nowe książki. Niemieckie za styczeń, Francuskie za styczeń	87
	— Przegląd wynalazków, ulepszeń i celn. robót. Cukrownictwo. Sprawozdanie z czasopism cukrowniczych, przez <i>St. Roszkowskiego</i>	87

	Str.
Budownictwo wodne. Kanał Panamski	90
Budownictwo. Budowle d. ż. Iwagorodzko - Dąbrowskiej	92
Zmiany w budowie teatrów, proponowane przez Tow. „Asphaleia“, przez <i>Stefana Szylera</i>	93
Zastosowania elektryczności. Oświetlenie elektryczne dworca d. ż. w Strasburgu	95
— Kronika bieżąca. Czasopismo techniczne lwowskie	95
Próby z nowym ostrzegaczem pożarnym p. <i>St. Ziemińskiego</i> , przez inż. <i>S. M. Roguskiego</i>	96
Rozporządzenia Ministerium komunikacji	96
— Pięć tablic rysunków (X. Teatr projektowany przez Tow. „Asphaleia“ XI. Kanał Panamski.— XII, XIII i XIV. Budowle d. ż. Iwagorodzko-Dąbrowskiej).	

Zeszyt V. — Maj.

— S. SCIPIO. Koleje żelazne wąskotorowe.	97
— W. KONDAKI. O przemyśle siarkowym w Królestwie Pol- skiem	102
— L. MISIĄGIEWICZ. Projekt cukrowni na mniejszą skalę	106
— A. PRAGŁOWSKI. Z dziedziny statyki wykreslnj	106
— J. ŚNIECHOWSKI. O wartości opałowej torfu i o jego wy- robie (dokończenie)	108
— Krytyka i bibliografia. Wzmianki o nowych książkach	110
Nowe książki: Francuskie i Niemieckie za luty	111
— Przegląd wyn., uleps. i celn. robót. Cukrownictwo	111
Nowe sita do odśrodkowców, przez <i>H. Wizeka</i>	111
Sprawozdanie z czasopism cukrowniczych	111
Gorzelnictwo. Przerób melasu na spirytus, przez <i>F. Turkow- skiego</i>	113
Drogi żelazne. Sprawozdanie zarządu austr. d. ż. północno- zachodniej	114
Hamulce ciągle na pruskich d. ż. państwowych	115
Hamulce ciągle na d. ż. państwowych	155
Światło elektryczne w pociągach dróg żel.	115
Rozmaitości. Cegła z żuzła	115
Pasy z konopi	116
— Kronika bieżąca. Sprawy kanalizacyjne	116
Prelekcye techników	117
W sprawie cukrownictwa krajowego	117
Konkurs na powiększenie kościoła Ś-go Aleksandra w Warszawie	118
Towarzystwo naukowe Polaków politechników w Dreźnie	119

	Str.
W kwestyi wystaw powszechnych	119
Międzynarodowa wystawa elektryczna w Wiedniu (1883)	119
Tunel pod cieśniną Messyńską	119
Drogi żel. w Europie i Ameryce	120
Droga żel. obwodowa w Moskwie	120
Linia boczna Inowrocław-Mątwy-Kruszwica	120
Drogi związkowe niemieckie	120
Samuel Morse	120
Rozporządzenia Ministerium Komunikacji	120
— Pięć tablic rysunków: (XV i XVI Wąskotorowa droga fa- bryczna Morawica-Rzeszyca-Szekul. — XVII i XVIII Projekt cu- krowni na mniejszą skalę.— XIX Zadania z dziedziny statyki wy- kreslnj).	

Zeszyt VI. — Czerwiec.

— H. PELLET. Worki filtrujące <i>O. Puvrez'a</i> i ich przeznacze- nie w cukrownictwie	121
— M. SZYSTOWSKI. Zastawa ruchoma drewniana, samodzia- łająca	123
— S. SCIPIO. Koleje żelazne wąskotorowe (dalszy ciąg)	127
— J. ŚWIECIANOWSKI. Kapitele z kwiatów rodzimych	132
— A. PRAGŁOWSKI. Z dziedziny statyki wykreslnj (dokoń- czenie)	133
— Krytyka i bibliografia. Sprawozdanie z poszukiwań wody gruntowej w okolicach miasta Krakowa i t. d. <i>Władysława Klugera</i>	137
Budowla mieszaniną wapna z piaskiem <i>W. W. Chrzanowskiego</i> , przez <i>J. Heilperna</i>	137
O łukach przechodowych <i>E. Uderskiego</i> , przez <i>J. Heilperna</i>	138
Nowe książki. Francuskie i niemieckie za marzec	140
— Przegląd wynalazków, uleps. i celn. robót. Cukro- wnictwo. Buraki „ <i>Simon Legrand</i> “	140
Gorzelnictwo. Nienormalne objawy fermentacji brzeczek me- lasowych	141
Sprawozdanie z czasopism gorzelniczych niemieckich	143
— Kronika bieżąca. Sprawy kanalizacyjne	143
Konkurs na projekt budowy kaplicy grobowej dla ś. p. <i>Karola Schei- blera</i>	144
Rozporządzenia Ministerium komunikacji	144
— Cztery tablice rysunków: (XX. Zastawa ruchoma systemu <i>Szysztowskiego</i> , XXI i XXII. Koleje żelazne wąskotorowe, XXIII. Kapitele z kwiatów rodzimych).	